

Onderzoeksprogrammering WODC 2021, 1^e tranche

Afhandeling langlopende letselschade in Zweden, België en Duitsland (extern)

Bij letselschade door een ongeluk dient de schade te worden verhaald op de aansprakelijke partij, wat voor het slachtoffer een belastende procedure is. De vraag is of er verbeteringen mogelijk zijn in het Nederlandse systeem van schadeafhandeling. Wellicht zou een voorbeeld kunnen worden genomen aan systemen van schade-afhandeling in Zweden, België en Duitsland. Welke elementen van deze buitenlandse systemen zouden tot een verbetering kunnen leiden en in hoeverre zijn deze in te passen in het Nederlandse stelsel? Ook het kostenaspect wordt meegenomen.

De rol en positie van het OM als bevoegde justitiële autoriteit in het Europees strafrecht (extern).

In 2019 is naar aanleiding van een uitspraak van het Hof van Justitie van de EU de Overleveringswet met spoed aangepast, omdat als gevolg van deze uitspraak officieren van justitie niet langer Europese aanhoudingsbevelen (EAB) mochten uitvoeren. De reden daarvoor is dat in Nederland de minister van Justitie de bevoegdheid heeft het OM een aanwijzing tot vervolging te geven, waardoor een onafhankelijke beslissing van het OM over een EAB niet kan worden gegarandeerd. Het OM is daarmee niet bevoegd een aanhoudingsbevel uit te vaardigen dat in een andere lidstaat ten uitvoer moet worden gelegd. In de spoedwet is deze bevoegdheid nu - voorlopig - doorgeschoven naar de rechter-commissaris. Door ontwikkelingen in de jurisprudentie en rondom de instelling van een Europees Openbaar Ministerie (EOM) is het gewenst te onderzoeken of het mogelijk is een officier van justitie bij het uitvoeren van een EAB op te laten treden als gedelegeerd Europese aanklager, die buiten verantwoordelijkheid van het OM en JenV valt. Hoe hebben andere EU-lidstaten de rol van bevoegde justitiële autoriteit ingevuld in hun nationale wetgeving? En welke mogelijke risico's, knelpunten of kansen worden gezien voor de rol en de positie van het OM ten opzichte van het ministerie?

Evaluatie tijdelijke Covid-19 wetgeving Justitie en Veiligheid (extern)

Begin 2020 is er in verband met de uitbraak van Covid-19 wetgeving ingevoerd om enkele spoedeisende tijdelijke voorzieningen te treffen om de continuïteit van het rechtsverkeer te waarborgen. Het gaat om de Tijdelijke wet Covid-19 SZW en Justitie en de Tweede Verzamelspoedwet Covid-19 (OCW). In dit evaluatieonderzoek wordt bekeken welke van deze tijdelijke voorzieningen mogelijk een permanente regeling verdienen, omdat ze structureel kunnen bijdragen aan de efficiëntie van de rechtsgang c.q. het verkorten van doorlooptijden.

Verhouding strafvordering en gegevensverwerkingswetgeving (extern)

Er wordt momenteel gewerkt aan nieuwe regels voor de verwerking en bescherming van persoonsgegevens in het politie- en justitiedomein. Dit moet leiden tot een nieuwe wet ter vervanging van de Wet politiegegevens (Wpg) en de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg). De belangrijkste onderzoeksvraag luidt hoe een goede balans te vinden tussen enerzijds de effectiviteit van de rechtshandhaving en anderzijds rechtsbescherming. De nieuwe wet maakt deel uit van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering.

De invloed van encryptie op de opsporing (extern)

Encryptie, ofwel versleuteling van dataverkeer met behulp van een wiskundige formule, wordt breed toegepast ter beveiliging van het internet en digitale communicatie. Dit onderzoek beoogt na te gaan wat de invloed is van encryptie op het opsporingsonderzoek in het digitale en fysieke domein. Welke typen encryptie komt men zoal tegen en hoe beïnvloeden deze het bereiken van resultaat in de opsporing? Te denken valt aan het identificeren en/of lokaliseren van een verdachte of een slachtoffer, het verzamelen van bewijs en het stoppen of verstoren van criminele activiteiten. In hoeverre kan encryptie worden omzeild door de inzet van alternatieve opsporingsmiddelen? Het onderzoek zou onderscheid moeten maken tussen maatschappelijk veelgebruikte communicatiemiddelen, apparaten of diensten enerzijds en middelen die voor en door criminelen worden gemaakt anderzijds.

Risico's op corruptie en weerbaarheid van het instrumentarium (extern)

Het Nederlandse beleid ter preventie en repressie van corruptie is gebaseerd op de regelgeving en aanbevelingen van de diverse internationale anti-corruptieverdragen op het niveau van de Raad

van Europa, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling en de Verenigde Naties. Nederland wordt door deze verschillende internationale gremia periodiek beoordeeld en van aanbevelingen voorzien. Het onderzoek inventariseert welke omstandigheden en ontwikkelingen Nederland kwetsbaar maken voor corruptie en identificeert huidige en mogelijke toekomstige risico's. In hoeverre is er sprake van een adequaat beleidsinstrumentarium om deze risico's effectief tegen te gaan? Is er voldoende sturing op deze problematiek en is duidelijk welke partij waarvoor verantwoordelijk is?

Evaluatie Wet verruiming mogelijkheden bestrijding financieel-economische criminaliteit (Finec)(extern)

Aan de hand van een door het WODC in 2018 verrichte nulmeting wordt een evaluatie uitgevoerd van de Wet Finec. Aan de Tweede Kamer is toegezegd de beoordeling van de uitkomsten van de evaluatie te betrekken bij de uitvoering van de motie van het lid Van der Linde. Hierin wordt de regering verzocht met wetsvoorstellen te komen om de straffen voor het meewerken aan of faciliteren van witwassen te verhogen. Het onderzoek adresseert zowel de uitvoerbaarheid van de wet Finec als de effectiviteit en behaalde resultaten.

Voor- en nadelen van zelfonderzoek en zelfmelden door bedrijven (extern)

Bedrijven die worden verdacht van financieel-economische criminaliteit, schakelen regelmatig hun eigen huisadvocaten in om de gang van zaken binnen het bedrijf te onderzoeken. De betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de resultaten van dergelijk zelfonderzoek voor opsporingsinstanties is het onderwerp van het eerste deel van deze studie. Voor- en nadelen van zelfonderzoek worden geïnventariseerd. Het tweede deel gaat in op de vraag hoe kan worden omgegaan met zelfmeldingen van bedrijven inzake financieel-economische criminaliteit. Hiervoor bestaan geen regels of richtlijnen, behalve dat het OM en de rechter dit kunnen meenemen in respectievelijk de strafeis en strafoplegging

Evaluatie van de Wet versterking positie curator en de Wet civielrechtelijk bestuursverbod (extern)

Dit evaluatieonderzoek moet inzichtelijk maken in hoeverre de versterking van de positie en de fraudesignalerende taak van de curator tot een toename van fraudemeldingen heeft geleid. Voorts wordt nagegaan hoe vaak het civielrechtelijk bestuursverbod is toegepast. Tevens moet duidelijk worden of de introductie van dit verbod heeft geleid tot een stijging of een daling van het aantal strafrechtelijke ontzettingen uit het beroep van bestuurder.

Onderzoek naar modernisering van werkprocessen die voortvloeien uit het nieuwe Wetboek van Strafvordering (extern)

Het nieuwe Wetboek van Strafvordering ruimt belemmeringen op voor vernieuwing van werkprocessen, maar leidt niet automatisch tot nieuwe werkprocessen. Die moeten door de organisaties in de strafrechtketen -afzonderlijk en in ketenverband – herzien worden. Het onderzoek is gericht op de kansen die het nieuwe Wetboek biedt voor effectievere en efficiëntere werkprocessen in de strafrechtspleging. Daarbij wordt opgemerkt dat werkprocessen vaak niet los kunnen worden gezien van de daarvoor benodigde (digitale) informatie-uitwisseling tussen partijen in de keten. Het onderzoek dient derhalve de kansen vanuit die bredere context in beeld te brengen.

Het begrip 'persoonsgegevens' in de AVG (extern)

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) bevat een zogeheten 'redelijkheidstest' die voorschrijft dat moet worden gezien of gegevens 'redelijkerwijs' kunnen worden herleid tot een individu (met inachtneming van de beschikbare middelen om gegevens te herleiden). Indien dat het geval is, is sprake van 'persoonsgegevens'. Door nieuwe technologische ontwikkelingen kan echter de uitslag van de redelijkheidstest veranderen. Daarmee verandert ook het beschermingsniveau bij gegevensverwerkingen. Nader onderzoek is geboden zodat beter geïnformeerde conclusies kunnen worden getrokken over de reikwijdte van de AVG en de bescherming die daarmee wordt geboden.

Evaluatie Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld Tegen Kinderen (extern)

Het instituut Nationaal Rapporteur (NR) wordt elke vier jaar geëvalueerd om te bezien of wijziging van de taken van de NR gewenst is. Dit keer vindt beantwoording van deze vraag plaats tegen de achtergrond van een langer lopende discussie tussen de NR en J&V over de vraag of het bestaande financiële kader toereikend is voor een goede uitvoering van de wettelijke taak. Het onderzoek zou aanknopingspunten kunnen bieden om dit gesprek, dat in een impasse is beland, een nieuwe impuls te geven. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een vergelijking met de taken en bijbehorende budgetten van de nationaal rapporteurs van enkele andere EU-lidstaten.

Coffeeshops in Nederland 2020 (extern)

Het aantal coffeeshops en het gemeentelijke beleid inzake coffeeshops worden sinds 1999 gevolgd in een monitor. Er dient in 2020 een nieuwe meting te komen over 2019 en 2020, die laat zien hoeveel coffeeshops Nederland in 2019 en in 2020 telt, waarbij de geografische spreiding en verdeling naar gemeente en gemeentegrootte wordt meegenomen. De actuele situatie rond coffeeshops en het vestigings- en handhavingsbeleid van Nederlandse gemeenten zijn eveneens onderwerp van de nieuwe meting. Welke ontwikkelingen zijn waarneembaar ten opzichte van eerdere jaren?

Effecten en neveneffecten van verschillende prostitutie modellen (extern)

Dit onderzoek gaat over de effecten en neveneffecten, voor zover bekend uit literatuur, van prostitutie modellen (beleid en wetgeving), zoals die in verschillende landen gehanteerd worden. Het gaat dan om effecten en neveneffecten op onder meer de werkomstandigheden en de maatschappelijke positie van sekswerkers en mensenhandel. Voor genoemde effecten wordt onderzocht of ze gebaseerd zijn op gedegen wetenschappelijk onderzoek of dat onderbouwing ontbreekt. In het onderzoek komen ook de visies van sekswerkers op de verschillende modellen aan bod.

Wetsevaluatie flexibel cameratoezicht (extern)

Artikel 151c Gemeentewet geeft de raad de mogelijkheid om aan de burgemeester de bevoegdheid tot het instellen van cameratoezicht te verlenen. Aanvankelijk betrof dit enkel vast cameratoezicht, maar sinds een wetwijziging in 2016 kan op basis van dit artikel ook flexibel cameratoezicht worden ingezet. Het evaluatieonderzoek geeft inzicht in de samenwerking tussen gemeenten en politie bij het gebruik van flexibel cameratoezicht. Ook het kenbaarheidsvereiste (het publiek moet duidelijk worden geïnformeerd over het cameratoezicht in een bepaald gebied) is een onderwerp van onderzoek. Hoe gaan gemeenten daarmee om en hoe wordt veiligheid in de openbare ruimte afgewogen tegen privacy van de burgers? Een andere vraag is hoe gemeenten en politie een scheiding maken tussen de beelden die zij ontvangen van private partijen en de beelden die zij verkrijgen vanuit het flexibele cameratoezicht uit 151c. Daarnaast wordt bekeken hoe er omgegaan met de bewaartermijn van maximaal 28 dagen voor camerabeelden. Ten slotte wordt geïnventariseerd welke wensen er leven met betrekking tot de inzet van nieuwe technologieën, zoals drones.

Normeringsonderzoek en actualiseren Halt-signaleringsinstrumenten (Halt SI) (extern)

Het Halt-signaleringsinstrument (Halt SI) wordt ingezet om mogelijke psychosociale problematiek te signaleren bij jongeren die een licht strafbaar feit hebben gepleegd. Zo kan worden vastgesteld of doorverwijzing naar hulpverlening nodig is. Ook brengt dit instrument de risico- en beschermende factoren ten aanzien van (herhaling van) het strafbaar gedrag van de jongere in kaart. Aanpassing van het Halt-signaleringsinstrument is thans noodzakelijk om beter te kunnen werken volgens het zogeheten RNR-model, dat bestaat uit drie basisprincipes: het risico-, het zorgbehoefte- en het responsiviteitsprincipe. Aldus kan het recidiverisico binnen de doelgroep van Halt worden bepaald en wordt duidelijk op welke domeinen extra inzet nodig is. Daarnaast bestaat de behoefte om extra items toe te voegen (o.a. over armoede) om gericht te kunnen doorverwijzen naar passende hulp. Het betreft hier een normeringsonderzoek waarin gegevens van Halt worden gekoppeld aan politie- en justitiegegevens (bijv. via de recidivemonitor).

Toeleiding naar gedragsinterventie vanuit het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafketen (LIJ) (extern)

Het LIJ is ontwikkeld voor jongeren van 12-18 jaar die met politie en justitie in aanraking komen. Het LIJ berekent het recidive risico en geeft een profiel van aanwezige beschermende en risicofactoren en eventuele zorgsignalen. Met behulp van het risicotaxatie-instrument Ritax krijgen

jongeren als strafaandoening een specifieke gedragsinterventie opgelegd. De vraag is of er sprake is van onderbenutting van zowel het LIJ als het aantal interventies dat wordt geadviseerd op basis van het LIJ. Inzicht in de achterliggende oorzaak van deze mogelijke onderbenutting is nodig, omdat het LIJ een centraal onderdeel vormt van de persoonsgerichte aanpak jeugdcriminaliteit.

Vervangende werkstraf (extern)

N.a.v. een motie van Tweede Kamerlid Groothuizen (D66) betreft dit onderzoek de vraag of bij niet-betaling van strafrechtelijke geldboetes, een vervangende werkstraf kan worden ingevoerd. Nu wordt in zo'n geval vervangende hechtenis (VH) opgelegd. De vraag is of de VH als korte vrijheidsstraf wel past bij de relatief lichte vergrijpen waarvoor de rechter in eerste instantie een geldboete oplegt. Wellicht is een tussenstap mogelijk als een veroordeelde de geldboete niet kan betalen. Eventuele detentieschade (verlies van woning en/of werk) kan zo worden voorkomen. Zou dit inderdaad een verbetering opleveren voor zowel de betrokken personen als voor de samenleving?

Kwalitatief onderzoek ISD (extern)

Sinds 1 oktober 2004 kunnen veelplegers in Nederland worden veroordeeld tot plaatsing in een Inrichting voor Stelselmatige Daders (ISD). Uit drie eerdere effectmetingen blijkt een positief, recidive reducerend effect van de toepassing van de ISD-maatregel op gedrag van veelplegers in vergelijking met een standaard korte vrijheidsstraf. Onduidelijk blijft waarom de ISD-maatregel werkt. De vraag is wat de werkzame factoren van de ISD-maatregel zijn en/of de inzet van forensische zorg meerwaarde heeft bij veelplegers. Een kwalitatief onderzoek moet hierin meer inzicht geven.

Evaluatie Social Impact Bonds (SIB) werk na detentie (extern)

Bij SIBs werken overheid en private partijen samen ten bate van een maatschappelijk doel, in dit geval toeleiding van gedetineerden naar werk na detentie. Hierbij zijn strikte voorwaarden over de prestaties van de partijen opgesteld. Het blijkt lastig aan deze prestatieafspraken te voldoen. Een belangrijke reden is dat de doelgroep complex is. Hierdoor vallen de resultaten binnen de strakke, vooraf gesteld kaders soms tegen. De vraag is of de kaders niet te nauw zijn gesteld en of er op andere, niet vooraf gedefinieerde uitkomsten wel positieve gevolgen zijn van de SIBs. In deze evalueatie worden de resultaten van de SIB dan ook in een breder perspectief bekeken. Tevens worden best practices designleerd voor toekomstige SIBs.

Sociale robotica in de forensische zorg (extern)

Binnen de FPC de Oostvaarderskliniek wordt een exploratief praktijkonderzoek uitgevoerd naar de inzet van sociale robotica in de forensische zorg. Dit onderzoek is daarbij aanvullend. Robotica is een sleuteltechnologie die een grote invloed gaat hebben op de maatschappij en daarmee ook op de justitiële instellingen. Dit onderzoek geeft een beeld van deze invloed, de mogelijkheden en bedreigingen van robotica. Bekeken wordt of sociale robotica in de toekomst een rol kan spelen in behandelingen binnen de justitiële context.

Actualisering onderzoek naar seksueel misbruik en aangiftebereidheid bij Jehovah's getuigen (extern)

Het eerder onderzoek, in opdracht van het WODC en uitgevoerd door de Universiteit Utrecht, richtte zich op de invloed die patronen, regels, gebruiken en structuren van de gemeenschap van de Jehova's getuigen in Nederland hebben op de omgang met (vermeend) seksueel misbruik en de aangiftebereidheid van (vermeend) seksueel misbruik Dit vervolgonderzoek is bedoeld om beter zicht te krijgen op de huidige situatie binnen de gemeenschap, op recent slachtofferschap en recente (re)acties. Het onderzoek omvat een uitgebreide literatuur-/documentenstudie die in kaart brengt of in de afgelopen jaren patronen en regels zijn aangepast met als doel om seksueel (kinder-) misbruik te voorkomen. Daarbij is tevens aandacht voor de situatie in gemeenschappen van Jehovah's Getuigen in het buitenland.

Dark number onderzoek kindermisbruik (extern)

Vragen over de omvang van kindermisbruik in specifieke contexten worden regelmatig door de Tweede Kamer gesteld. Het betreft hier een belangrijk maar moeilijk te onderzoeken probleem. Naar aanleiding van recente Kamervragen en moties wil het WODC laten verkennen of het toch

mogelijk is om de omvang te schatten van kindermishandeling gerelateerd aan geloof of spirituele overtuigingen in Nederland. Het gaat hier om een verkenning van statistische methoden en modellen, benodigde en beschikbare data. De schatting zelf is niet onderwerp van het onderzoek. Probleemstelling: Is het mogelijk om middels wetenschappelijk onderzoek te weten te komen wat de omvang van kindermishandeling gerelateerd aan geloof of spirituele overtuigingen in Nederland is?

Evaluatie wet uitbreiding spreekrecht slachtoffers en nabestaanden in het strafproces (extern)

In 2016 is het spreekrecht van slachtoffers in het strafproces uitgebreid. Hierbij is de belemmering opgeheven dat er alleen mag worden gesproken over de gevolgen die het slachtoffer of de nabestaande zelf heeft ondervonden. Voorts kunnen sindsdien ook nabestaanden aanspraak maken op dit recht. Onbelemmerd spreekrecht betekent dat er geen beperkingen worden opgelegd aan het slachtoffer of de nabestaande over hetgeen hij/zij in het kader van de strafzaak aan de orde wil stellen, bijvoorbeeld de aard van het delict, de schuldvraag en de passend geachte straf. Het doel van het spreekrecht is om het slachtoffer meer erkenning te geven in het strafproces en om bij te dragen aan het herstel van slachtoffers. De vraag is nu wat het onbelemmerd spreekrecht heeft opgeleverd. In hoeverre wordt er gebruik van gemaakt? Heeft het wegnemen van de beperkingen ertoe geleid dat slachtoffers de geboden extra ruimte ook daadwerkelijk zijn gaan benutten? Draagt de uitbreiding van het spreekrecht bij aan de beoogde erkenning van slachtoffers volgens henzelf?

Derde meting Slachtoffermonitor (extern)

De afgelopen jaren is de positie van slachtoffers verder versterkt en zijn de mogelijkheden om een tegemoetkoming in de schade te krijgen verruimd. Zo is op 1 april 2017 de Wet ter implementatie van de EU-richtlijn minimumnormen in werking getreden. De wet regelt onder meer het recht van slachtoffers op informatie over hun rechten en een systematische individuele beoordeling van de kwetsbaarheid en behoefte aan bescherming van slachtoffers. Daarnaast is op 1 januari 2019 de Wet affectieschade van kracht geworden. Het is relevant te weten wat de ervaringen van slachtoffers nadien zijn geweest en welke trends zich op langere termijn voordoen. Daarvoor is de Slachtoffermonitor opgezet. De monitor maakt het mogelijk om lacunes en gebreken in de slachtofferondersteuning te kunnen opsporen en biedt indicaties over de impact van beleidsveranderingen op de praktijk van de slachtofferondersteuning. Om de bevindingen van de derde meting van de Slachtoffermonitor te kunnen vergelijken met eerdere metingen is afname begin 2022 nodig (voor zover überhaupt vergelijkingen mogelijk zijn i.v.m. de coronamaatregelen). Voorbereidingen daarvoor moeten dan in 2021 worden gestart.

Specifiek aanbod Licht Verstandelijk Beperkten binnen detentie (extern)

Naar schatting heeft 45 procent van de gedetineerden een licht verstandelijke beperking (LVB). Een deel van hen heeft moeite om zich binnen detentie goed te handhaven of loopt extra risico op negatieve beïnvloeding. Dit komt de re-integratie en het voorkomen van recidive niet ten goede. In bepaalde inrichtingen zijn er specifieke afdelingen of Extra Zorg Voorzieningen (EZV's), die zich o.a. richten op gedetineerde LVB'ers die niet goed meekomen binnen het reguliere gevangeniswezen of extra zorg/begeleiding nodig hebben. De vraag is wat dergelijke specifieke afdelingen/voorzieningen opleveren en kosten ten opzichte van reguliere afdelingen.

Overzichtsstudie onderzoek (preventie van) woninginbraken (extern)

Het aantal woninginbraken is in het afgelopen decennium gedaald tot ongeveer 40.000 inbraken per jaar. Om het aantal woninginbraken verder te kunnen verkleinen zijn mogelijk innovatievere methoden nodig en daarmee kennis over welke reeds genomen maatregelen effectief zijn. Er wordt een overzichtsstudie gevraagd van eerder onderzoek naar de effecten van maatregelen gericht op vermindering van woninginbraken.

Waardering VOG en uittreksel uit justitiële documentatie (extern)

Krachtens artikel 7 van de Europese verordening 2019/816 wordt het vanaf 2022 mogelijk voor Nederlandse burgers om zelf te beschikken over hun justitiële gegevens. Dit betekent dat zij zelf hun strafblad kunnen opvragen en indien gewenst kunnen overleggen aan bijvoorbeeld werkgevers. Zodoende sluit Nederland aan bij andere Europese landen waar dit al mogelijk is. In Nederland wordt tot op heden bij vragen omtrent gedrag gebruik gemaakt van de VOG. Daarop

wordt geen justitieel verleden afgedrukt. De vraag is wat nu de re-integratie van justitiabelen op de arbeidsmarkt meer bevordert: het VOG-document of de in andere EU-lidstaten gebruikte uittreksels van justitiële documentatie?

Gedragsverandering ter voorkoming van (slachtofferschap van) cybercriminaliteit (extern)

Uit eerder onderzoek blijkt dat mensen zich online onveilig gedragen dan ze zelf denken. Nog onbekend is hoe mensen beter kunnen worden aangezet tot structurele gedragsverandering online. Vandaar dat aanvullend onderzoek nodig is. Welke interventies zijn veelbelovend in het bewerkstelligen van veilig onlinegedrag van burgers? Hierbij gaat specifieke aandacht uit naar jongeren, ouderen en laaggeletterden, omdat deze groepen de grootste risicogroepen lijken te zijn.

Validering toepassing 77b/77c Sr (intern)

Het adolescentenstrafrecht maakt een flexibele werking van de sanctiestelsels bij adolescenten in de leeftijd van 16 tot 23 jaar mogelijk. Voor 16- en 17-jarigen die zeer ernstige misdrijven plegen is het mogelijk om het volwassenenstrafrecht toe te passen (artikel 77b Sr), waarbij Nederland een voorbehoud heeft gemaakt op internationale verdragen omtrent kinderrechten. Voor 18 tot 23-jarige daders van misdrijven is het mogelijk het jeugdstrafrecht (artikel 77c Sr.) toe te passen. Of 77c Sr. en 77b Sr. adequaat worden toegepast kan alleen indirect uit de registraties worden afgeleid. Het WODC heeft deze indirecte schatting voor artikel 77c gevalideerd voor het eerste jaar na invoering van het adolescentenstrafrecht, echter niet voor recente jaren. De indirecte schatting voor artikel 77b is niet eerder gevalideerd. Er is nu een nieuwe validatiestudie nodig waarbij gegevens uit de justitiële registraties worden gevalideerd aan vonnissen van de rechtspraak.

In- en doorstroom cyberdaders (extern)

Uit recent WODC-onderzoek blijkt dat er een grote discrepantie is tussen het aantal Nederlanders dat aangeeft slachtoffer te zijn geweest van cyber- of gedigitaliseerde criminaliteit en het aantal verdachten en daders daarvan in de strafrechtelijke keten. Het huidige onderzoek biedt inzicht in de oorzaken van de beperkte in- en doorstroom van cyberdaders in de keten en signaleert mogelijke obstakels.

Preventief fouilleren (extern)

Dit onderzoek brengt in kaart hoe het instrument preventief fouilleren in de praktijk wordt ingezet: welke ervaringen zijn ermee opgedaan en welke resultaten zijn behaald? Hoe wordt het instrument preventief fouilleren in zijn toepassing en werking gewaardeerd (vertaald in termen van slagvaardigheid/uitvoerbaarheid/effectiviteit en bereik)? In hoeverre is verruiming c.q. verdere optimalisering wenselijk en mogelijk?

Politie in de multi-etnische samenleving: bejegening van burgers en etnisch profileren (extern)

Het functioneren van de politie binnen de multi-etnische samenleving roept vragen op. Het gaat daarbij onder meer om etnisch profileren en de bejegening van burgers door de politie. Het onderzoek betreft een systematische review van de binnen- en buitenlandse literatuur over dit onderwerp en een vertaling van de uitkomsten van het bestaande internationale onderzoek naar de Nederlandse beleidscontext.

Effectiviteit van de opsporing: hoe te meten en wat werkt? (extern)

Bij de opsporing kan de politie kiezen voor verschillende instrumenten en strategieën. Er is behoefte aan informatie over wat werkt en welke benaderingswijzen en strategieën effectief zijn. Ook is meer kennis nodig over methoden om de effectiviteit van opsporingsactiviteiten te meten. Het onderzoek betreft een systematische review van de binnen- en buitenlandse literatuur over dit onderwerp en een vertaling van de uitkomsten van het bestaande internationale onderzoek naar de Nederlandse beleidscontext.

Agressie en geweld tegen politieambtenaren en andere publieke (extern)

Dit empirische onderzoek gaat in op de vraag wat de belangrijkste aanleidingen en contexten zijn van geweld tegen politieambtenaren en andere functionarissen met een publieke taak. Het onderzoek analyseert de zaken die in de afgelopen jaren tot vervolging hebben geleid en betreft daarbij de ervaringen van betrokkenen. De belangrijkste actuele wetenschappelijke inzichten in de

oorzaken en de context van het geweld worden behandeld, evenals inzichten in effectieve maatregelen en mogelijke handelingsperspectieven.

Evaluatie samenhang contra-terroriswetgeving (extern)

De verschillende strafrechtelijke en bestuursrechtelijke maatregelen tegen terrorisme zijn in de afgelopen jaren over het algemeen steeds een paar jaar na de inwerkingtreding geëvalueerd. De Eerste Kamer heeft enige tijd geleden een motie aangenomen met daarin het verzoek de contraterroriswetgeving niet alleen zelfstandig, maar ook in samenhang te bezien. Dit onderzoek is de opvolging van die motie.

Kwantitatieve onderbouwing van Cybersecuritybeeld Nederland (CSBN) (extern)

Het CSBN is een rapportage voor agenda-, strategie- en beleidsvorming op landelijk niveau. Het is een kwalitatieve analyse, die tot stand komt op basis van de inzichten en expertise van overheidsdiensten, organisaties in vitale processen, de wetenschap en andere partijen. Ook wordt gebruik gemaakt van open bronnen. Al jaren bestaat behoefte aan een (aanvullende) kwantitatieve onderbouwing van de analyse. Deze behoefte wordt vooralsnog ingevuld met een haalbaarheidsonderzoek, waarin onder andere allerlei definitie- en operationaliseringskwesties moeten worden opgelost.

Evaluatie Contraterrorismestrategie 2016-2020 – fase 2 (extern)

De huidige Contraterrorismestrategie heeft een looptijd van 2016 tot en met 2020 en wordt nu voor de derde keer geëvalueerd. De vorige twee evaluaties hebben zich geconcentreerd op proportionaliteit, legitimiteit, samenhang en interventievermogen. In de komende evaluatie dient de nadruk te liggen op effectiviteit en efficiëntie en zo handvatten te geven om het beleid de komende jaren richter vorm te geven. Deze derde evaluatie is gesplitst in twee fasen. De eerste fase brengt in kaart van welke beleidsmaatregelen uit de Contraterrorismestrategie de effectiviteit gemeten zou kunnen worden. In deze tweede fase wordt dan de effectiviteitsmeting daadwerkelijk verricht.

Evaluatie besteding versterkingsgelden 2020-2021 (extern)

Jaarlijks stelt de NCTV gelden beschikbaar voor gemeenten ter versterking van hun lokale integrale aanpak. Gemeenten kunnen een beroep doen op deze zogeheten versterkingsgelden. De activiteiten waarvoor geld kan worden aangevraagd moeten de drie doelen van de NCTV dienen: het bestrijden en verzwakken van de extremistische bewegingen in Nederland, het voorkomen van nieuwe aanwas voor deze bewegingen en het tegengaan van radicalisering. Dit onderzoek inventariseert de activiteiten waarvoor de gemeenten versterkingsgelden hebben ontvangen in 2020 en 2021. Het biedt onder meer inzicht in de veronderstelde effecten, de knelpunten bij de uitvoering, de resultaten en neveneffecten. Wat is de meerwaarde geweest van deze activiteiten?

Effectevaluatie Nederlandse Cybersecurity Agenda (NCSA) – fase 2 (extern)

De NCSA raakt alle facetten van cybersecuritybeleid, van cybercrime tot cyberdiplomatie en innovatie, en is daarmee een vrijwel rijksbreed traject. De brede evaluatie van de NCSA bestaat uit twee delen. In september 2020 is de eerste fase aangevangen met een planevaluatie en een verkenning naar maatregelen die mogelijk op effect kunnen worden geëvalueerd. Deze tweede fase brengt de effectiviteit van enkele geselecteerde maatregelen in kaart. Nagegaan wordt onder meer hoe tijdig en bestendig deze effecten zijn, waarbij mogelijk ook de efficiëntie in termen van tijd en geld aan de orde komt. Tevens is er aandacht voor eventuele neveneffecten.

Reikwijdte en diepgang van de Turkse inmenging in Nederland (extern)

Diverse ontwikkelingen en gebeurtenissen wijzen de laatste jaren op toegenomen assertiviteit van de Turkse staat, wat zich primair uit richting de Turkse diaspora in Europa. Deze directe en indirecte, openlijke en verholde beïnvloeding wordt ook wel de 'lange arm van de Turkse staat' genoemd. Veel van deze activiteiten zijn niet noodzakelijkerwijs verboden of onwenselijk, maar er zijn diverse voorbeelden van Turkse inmenging die direct of indirect van invloed zijn op de veiligheidssituatie in Nederland. Te denken valt aan openbare-ordeproblematiek, radicalisering, intimidatie en arrestatie van Nederlandse burgers, dreigend isolationisme van Nederlands-Turkse burgers, ultranationalisme bij motorclubs, het vergroten van polarisatie tussen bevolkingsgroepen en de afname van sociale cohesie. In andere landen wordt de Turkse veiligheidsdienst MIT in

verband gebracht met het (willen) liquideren van activisten van de op het doel van dit onderzoek is te komen tot een wetenschappelijk onderbouwd totaaloverzicht, waarin duidelijk wordt op welke wijze de invloed van Turkije in Nederland gestalte krijgt en wat daarvan de gevolgen zijn.

De mogelijkheden van nudging in het migratiedomein (intern)

Dit onderzoek betreft een voorstudie die inventariseert wat er in de literatuur in het algemeen bekend is over de haalbaarheid, mogelijkheden en beperkingen van gedragsbeïnvloeding door middel van gerichte interventies. In hoeverre is deze kennis ook toepasbaar op migranten? En op welke deelgebieden of groepen in het migratiedomein lijken dergelijke interventies het meest kansrijk? Zijn deze ook geschikt om bijvoorbeeld invloed uit te oefenen op aanvraag- en proceduregedrag, terugkeergedrag, de bevordering van arbeidsparticipatie of het tegengaan van overlast?

Internationale vergelijking veilige landenbeleid (extern)

In artikel 37 van de Procedurerichtlijn is vastgelegd dat lidstaten voor de behandeling van asielverzoeken in de wetgeving mogen vastleggen dat bepaalde landen als veilige landen van herkomst worden aangemerkt. Asielzoekers uit veilige landen komen bijna nooit in aanmerking voor bescherming. Om asielaanvragen sneller af te handelen, heeft het kabinet een lijst met veilige landen gemaakt. Een Europese lijst van veilige landen is er nog niet. Er wordt wel regelmatig ad hoc gevraagd hoe het beleid van andere lidstaten er op dit punt uit ziet. De aldus bekend geworden informatie is vrij oppervlakkig. In dit onderzoek wordt nagegaan hoe het veilige landen beleid van andere lidstaten eruit ziet in vergelijking met Nederland. Hoe selecteren zij bijvoorbeeld de te beoordelen landen? En op grond van welke bronnen en criteria voeren andere lidstaten de eerste beoordeling uit en hoe is die procedure vormgegeven? Hoe ziet de asielprocedure eruit voor personen afkomstig uit een veilig land van herkomst en hoe staat het met de opvang en met de terugkeer naar eigen land in vergelijking met andere afgewezen asielzoekers?

Kleinschalige opvang binnen COA (extern)

Nadere informatie nog niet beschikbaar.

Migratie en de arbeidsmarkt (extern)

Nadere informatie nog niet beschikbaar.

Kwalitatief onderzoek over terugkeer van afgewezen asielzoekers (intern)

Nadere informatie nog niet beschikbaar.